

૧ - દ્રવ્ય : દ્રવ્યની અવસ્થાઓ

આપણે શું શીખ્યા ?

- ૧) પદાર્થ જગ્યા રોકે છે અને પદાર્થને વજન પણ હોય છે.
- ૨) આપણે અને આપણી આસપાસની બધી વસ્તુઓ હવા, પાણી, માટી બધા જ પદાર્થ છે.
- ૩) દ્રવ્યમાન મતલબ પદાર્થમાં કણોનું એકત્રિકરણ
- ૪) પદાર્થો ત્રણ પ્રકારના હોય છે : ઘન, પ્રવાહી અને વાયુ
- ૫) ઉષ્મા તથા દબાણને કારણે પદાર્થની અવસ્થામાં પરિવર્તન આવે છે. ઉદા. ઉષ્મા ઓછી આપવા પર પાણી બરફમાં બદલાઈ જાય છે. મતલબ પ્રવાહીમાંથી ઘન બની જાય છે.
- ૬) ઘન પદાર્થમાં કણો વચ્ચે આકર્ષણ વધારે હોય છે. પ્રવાહીમાં એનાથી ઓછું અને વાયુમાં આકર્ષણ ઓછું અથવા નહીવત્ હોય છે.

પ્ર- ૧ એક એક વાક્યમાં જવાબ આપો.

૧) દ્રવ્ય અથવા પદાર્થ કોને કહેવાય ?

૨) દ્રવ્યની ત્રણ અવસ્થાઓ કઈ છે ?

૩) દ્રવ્યની અવસ્થામાં પરિવર્તન લાવવા માટે કયા બે ઘટક જરૂરી છે ?

૪) દ્રવ્યનું પરિવર્તન એટલે શું ?

૫) દળ એટલે શું ?

પ્ર-૨ નીચે આપેલ વસ્તુઓનું ઘન, પ્રવાહી અને વાયુમાં વર્ગીકરણ કરો.

તિજોરી, બરફ, કેરોસીન, હવા, ચોક, દૂધ, નાઈટ્રોજન, પાણી, ડીઝલ, ઓક્સિજન, રબર, માટી

ઘન - _____

પ્રવાહી - _____

વાયુ - _____

પ્ર-૩ ખાલી જગ્યા પૂરો.

૧) દ્રવ્યનો ભાર = _____ X ગુરુત્વાકર્ષણ બળ

૨) ઘન પદાર્થોને નિશ્ચિત આકાર અને _____ હોય છે

૩) વાયુ પદાર્થોના કણોની વચ્ચે આકર્ષણ ખૂબ જ _____ હોય છે.

પ્ર-૪ ઘન, પ્રવાહી અને વાયુ પદાર્થોના કણોની રચના વિશે લખો.

પ્ર-૫ અવસ્થાંતર એટલે શું ? બરફનું અવસ્થાંતર સમજાવો.
